

Voortgangsrapportage

Programma Jeugdbeleid en Jeugdzorg in Samenhang

en het

stimuleringsprogramma

Samenhang op Scherp

Verantwoordelijk bestuurder: Annie Kamp (gedeputeerde Jeugdzorg)
Verantwoordelijk ambtenaar: Arnold Peters (programma-manager)

Utrecht, januari 2006

Inhoudsopgave

Samenvatting

1. *Voorgeschiedenis: Met het programma Jeugdzorg en jeugdbeleid in Samenhang naar een sluitende keten*
2. *Terugblik: Bestuurlijke akkoorden met 33 gemeenten zetten de samenhang op scherp*
3. *SOS activeert*
 - 3.1 *Impressie: SOS leidt tot veel activiteit*
 - 3.2 *Project 1: De lokale samenhang op scherp*
 - 3.3 *Project 2: De regionale samenhang op scherp*
 - 3.4 *Project 3: Initiatieven op het snijvlak van jeugdbeleid en jeugdzorg*
 - 3.5 *Project 4: Inzet Bureau Jeugdzorg Utrecht in SOS*
 - 3.6 *Project 5: De Samenhang in beeld*
 - 3.7 *Communicatie en kennisuitwisseling*
5. *Conclusie*

Samenvatting

Juli 2005 zijn met 32 van de 33 gemeenten bestuurlijke akkoorden getekend ter verbetering van de aansluiting jeugdzorg-jeugdbeleid. Met IJsselstein wordt in januari 2006 het 33e akkoord getekend. Per gemeente zijn 70-80 concrete uitvoeringsafspraken gemaakt. De uitvoering van deze afspraken moet er voor zorgen dat in alle gemeenten in de provincie Utrecht jeugdigen en hun ouders, die geconfronteerd worden met opvoed- en/of opgroeioproblemen, de benodigde informatie kunnen verwerven, worden gesignaleerd, adequaat worden beoordeeld en toegeleid naar een passende aanbod van hulpverlening, lokaal of in de jeugdzorg.

Gemeenten hebben de uitvoering van de afspraken direct na het sluiten van de akkoorden actief ter hand genomen. In mei en juni 2006 (1 jaar na het sluiten van akkoorden) zal bij alle gemeenten worden geïnventariseerd welke vorderingen zij hiermee in het eerste jaar hebben gemaakt. Hierover wordt dan in oktober 2006 nader gerapporteerd. In deze rapportage geven we een beeld van de vorderingen met de uitvoering van het stimuleringsprogramma SOS. Met het stimuleringsprogramma Samenhang op Scherp, waarin 4,3 miljoen euro beschikbaar is, ondersteunt de provincie de gemeenten bij de uitvoering van de afspraken uit de bestuurlijke akkoorden door:

- het versterken van de lokale keten: informatie/advies, signaleren, beoordelen, interventie, coördinatie
(Project 1: Lokale Samenhang op Scherp)
- het verbeteren van gemeentelijke samenwerking op bovenlokale thema's (onderwijs, terugleiding).
(Project 2: Regionale Samenhang op Scherp)
- het stimuleren van de samenwerking tussen uitvoerende instellingen in de jeugdzorg en jeugdbeleid
(Project 3: Initiatieven op het snijvlak jeugdzorg-jeugdbeleid)
- de doelmatige en effectieve inzet van Bureau Jeugdzorg in de keten
(Project 4: BJU in SOS)
- het volgen van de impact van de akkoorden en al deze inspanningen
(Project 5: De Samenhang in Beeld)

Zoals te zien in onderstaand schema ligt de uitvoering van de afspraken in deze eerste periode goed op schema. In het project lokale samenhang op scherp is bij 30 van de 33 gemeenten het projectplan gehonoreerd voor opbouw van de lokale keten en voor de opbouw van een voldoende aanbod pedagogische hulp. Zo is door gemeenten in een kort tijdsbestek van 3 maanden de vertaalslag gemaakt van het 'wat' (de concrete meerjarige afspraken uit de bestuursakkoorden) naar het 'hoe' (resultaten, tijdsplan en financiële vertaalslag). In elke gemeente zijn projectleiders hier nu volop mee aan de slag. Het project de regionale samenhang op scherp is na een korte voorbereidingsfase in december 2005 van start gegaan en loopt tot in 2007. Inmiddels zijn 5 regionale aanjaagteams gestart en is er een procesbegeleider aangesteld. In project 3 de snijvlakprojecten zijn inmiddels 16 initiatieven ingediend waarvan er 7 zijn gehonoreerd voor een bedrag van totaal € 755.000. Op basis van de behaalde resultaten wordt begin 2007 door gemeenten, provincie en eventueel het Zorgkantoor afgewogen of structurele financiering mogelijk en wenselijk is. Nog in 2006 zullen snijvlakprojecten die zich richten op terugleiding uit de jeugdhulpverlening naar de thuissituatie voor jeugdigen van 0-12 jaar, en projecten gericht op de zorgcoördinatie voor alle leeftijdsgroepen worden geïnitieerd. In het vierde project (BJU in SOS) heeft de provincie voor 2005 en 2006 afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg Utrecht over de afbouw pedagogische hulp, de inzet van bureau jeugdzorg ten behoeve van deskundigheidsbevordering en consultatie van algemene voorzieningen. Bureau jeugdzorg stopt per 1 januari 2006 met de kinder- en jongerenrechtswinkel. In het vijfde project De Samenhang op Scherp wordt de monitor Samenhang op Scherp voorbereid. De database is gereed, de gegevens uit de eerste meting zijn hierin ingevoerd, de tweede meting mei 2006 is in voorbereiding. In oktober 2006 wordt op basis van deze gegevens gerapporteerd over de vorderingen in het realiseren van een sluitende keten jeugdzorg en jeugdbeleid.

Voortgang in de uitvoering SOS

Programma / Project	Planning 2005	Realisatie 2005	Planning 2006
Bestuurlijke akkoorden	33 akkoorden tekenen	32 akkoorden (juli)	1 akkoord (IJsselstein)
Lokale Samenhang op Scherp			
a. Opbouw lokale keten advies-signaleren-beoordelen-interventie <i>beschikbaar: € 1.050.000</i>	<ul style="list-style-type: none"> • € 800.000 euro inzetten op grond van projectplannen van gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> • 30 van 33 gemeenten toegekend (november 2006) 	<ul style="list-style-type: none"> • toekennen gemeenten IJsselstein en Woudenberg • inzet € 250.000 voor voorlopers en achterblijvers (gemeenten) • volgen realisatie lokale ketens
b. Opbouw aanbod pedagogische ondersteuning in gemeenten (770 extra trajecten in 2006) <i>beschikbaar: € 1.200.000</i>	<ul style="list-style-type: none"> • € 1.200.000 euro inzetten op grond van projectplannen van gemeenten voor 2005/2006 	<ul style="list-style-type: none"> • 30 van 33 gemeenten middelen toegekend (november 2006) 	<ul style="list-style-type: none"> • toekennen gemeenten IJ. + W. • volgen realisatie aanbod pedagogische hulp
Regionale Samenhang op Scherp Via gemeentelijke samenwerking Bovenlokale thema's oppakken <i>Beschikbaar: € 300.000</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Instellen regionale aanjaagteams • Inzet procesbegeleiding 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 regionale aanjaagteams actief • procesbegeleiding gestart 	<ul style="list-style-type: none"> • opstellen regionale agenda's met speerpunten en werkplannen (maart 2006) • realisatie 2 regionale speerpunten
Snijvlakprojecten Stimuleren samenwerking tussen uitvoerende instellingen in jeugdzorg en jeugdbeleid <i>Beschikbaar: € 1.500.000</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 5 projecten thema 1: toeleiden moeilijk bereikbare jeugd • 5 projecten thema 2: zorgcoördinatie • 5 projecten thema 3: terugleiden jeugdigen uit jeugdzorg naar lokaal 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 projecten thema 1: toeleiden moeilijk bereikbare jeugd • geen projecten thema 2 • 2 projecten terugleiden jeugdigen uit hulpverlening naar lokaal 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 projecten thema 1: toeleiden moeilijk bereikbare jeugd • 5 geen projecten thema 2 • 3 projecten terugleiden jeugdigen uit hulpverlening naar lokaal
Bureau Jeugdzorg in SOS	<ul style="list-style-type: none"> • ombouw pedagogische hulp regelen • afspraken over consultatie en deskundigheidsbevordering in 2006 • voorbereiden KJR-winkel in 2006 	<ul style="list-style-type: none"> • beleidsafspraken maart 2005 • Inzet BJU 1^e helft 2006 vastgelegd • Goedkeuring GS additionele taak 	<ul style="list-style-type: none"> • uitvoering afspraak volgen • afspraken over rapportage maken
Samenhang in beeld Monitor SOS	<ul style="list-style-type: none"> • nulmetingen in 33 gemeenten • database monitor ontwikkelen • gegevens nulmeting invoeren • 1e rapportage; stvz anno 2005 • beheer en dataverzameling door I&O 	<ul style="list-style-type: none"> • nulmeting in 32 gemeenten • september / oktober • oktober • december 2005 • december 2005 	<ul style="list-style-type: none"> • 2^e meting in 33 gemeenten • gegevens 2^e meting invoeren • 2e rapportage op basis monitor: vorderingen uitvoeren akkoorden (oktober 2006) en effecten van de inspanningen

1. Voorgeschiedenis: met het programma Jeugdzorg en Jeugdbeleid in Samenhang naar een sluitende keten

Hoe voorkom je dat jeugdigen in de jeugdzorg terechtkomen? Hoe zorg je dat jeugdigen zodra ze dat nodig hebben ook direct jeugdzorg krijgen? Dat vergt vergaande samenwerking tussen gemeenten en provincie. In de regiovisie jeugdzorg 1999 wordt deze samenwerking tussen provincie en gemeenten benoemd als speerpunt van beleid. Vanaf dat moment is het programma Jeugdbeleid en Jeugdzorg in Samenhang (JJS) ontwikkeld door provincie en gemeenten. De hoofddoelstelling van het programma is om de kloof tussen jeugdbeleid en jeugdzorg te dichten, en zo te zorgen dat jeugdigen met een lichte of zware hulpvraag, niet tussen wal en schip geraken. In het programma JJS is de samenwerking tussen gemeenten en provincie in 3 fasen steeds verbeterd en aangescherpt (bijlage 1):

- Bestuurlijke convenanten 2000 – 2001 Jeugdbeleid en Jeugdzorg in Samenhang
- Bestuurlijke akkoorden 2005 Samenhang op Scherp
- Stimuleringsprogramma Samenhang op Scherp 2005-2006

In de eerste fase 1999-2001 is het fundament voor het programma Jeugdbeleid en Jeugdzorg in Samenhang gelegd, resulterend in convenanten tussen provincie en gemeenten in 2000-2001. De belangrijkste opbrengsten van deze fase zijn het draagvlak voor een gezamenlijke aanpak jeugdzorg – jeugdbeleid, de eenheid van taal en theorie (signaleren, beoordelen, interventie), en gelijksoortige intenties en een gelijkwaardiger relatie tussen provincie en gemeenten. De convenanten bieden de bestuurlijke context waarbinnen uitvoerende partijen met elkaar kunnen samenwerken. Er is nog geen sprake van een samenhangende resultaatgerichte aansturing van de uitvoerende organisaties door de overheden. Met de convenanten wordt zo een deel van de kloof tussen jeugdzorg en jeugdbeleid overbrugd. Er zijn echter meer concrete en systematische afspraken tussen provincie en gemeenten nodig om de kloof echt te dichten.

In de tweede fase (2004-2005) zijn de doelstellingen van het programma en de acties die gemeenten en provincie ondernemen om de doelstellingen te bereiken, vergaand geconcretiseerd. Dat leidt tot bestuurlijke akkoorden tussen provincie en 33 gemeenten waarin *meerjarige, concrete en resultaatgerichte afspraken* zijn gemaakt over het verbeteren van de signalering, beoordeling, interventie bij jeugdigen en de afstemming met de jeugdzorg. De uitvoering van deze afspraken tussen gemeenten en provincie vergen nu wel een resultaatgerichte aansturing van de uitvoerende organisaties door de overheden. Deze resultaatgerichte aansturing is des te urgenter nu gemeenten met de nieuwe Wet op de jeugdzorg reeds per 1 januari 2005 verantwoordelijk zijn geworden voor de genoemde functies. Als gemeenten dat niet oppakken, leidt dat tot een onnodig beroep op jeugdzorg. In de akkoorden zijn daarom *de implicaties van Wet op de jeugdzorg* verwerkt.

In de derde fase, vanaf juli 2005, versnelt de provincie, met het stimuleringsprogramma *Samenhang op Scherp*, de uitvoering van de afspraken uit de bestuurlijke akkoorden. Zo ondersteunt de provincie ook de gemeenten bij de opbouw van de 5 gemeentelijke taken: informatie en advies, signaleren, toeleiden, pedagogische hulp en zorgcoördinatie. Het stimuleringsprogramma, waarin 4,3 miljoen euro beschikbaar is, richt zich op het versterken van de lokale keten, het verbeteren van intergemeentelijke samenwerking op bovenlokale thema's (bv. samenwerking met het voortgezet onderwijs), het stimuleren van de samenwerking tussen uitvoerende instellingen in de jeugdzorg en het jeugdbeleid, en de doelmatige en effectieve inzet van Bureau Jeugdzorg in de keten. Het stimuleringsprogramma de *Samenhang op Scherp* is zo concreet en eindig (2007).

In deze voortgangsrapportage schetsen we de tot nu toe behaalde resultaten in de fasen 2 en 3. Dit is uiteraard nog geen evalueatie. Daarvoor is het nog te vroeg. Dit is een tussenrapportage waarin de aandacht eerst kort uitgaat naar de totstandkoming van de bestuurlijke akkoorden in 2005 en de spin-off van de akkoorden (hoofdstuk 2). Het stimuleringsprogramma de Samenhang op Scherp is recent gestart per juli 2005. In hoofdstuk 3 beschrijven we de aanpak, de vorderingen en de eerste resultaten. In hoofdstuk 4 worden de belangrijkste conclusies samengevat.

2. Terugblik: Bestuurlijke akkoorden met 33 gemeenten zetten de samenhang op scherp

Juli 2005 hebben 32 van de 33 gemeenten een bestuurlijke akkoorden getekend¹. In feite zijn in deze akkoorden de wettelijke taken van de provincie Utrecht op het terrein van de jeugdzorg en de vijf gemeentelijke taken op het gebied van het jeugd beleid zo met elkaar verknoopt dat hierdoor een gesloten keten wordt gerealiseerd. Deze bestuurlijke akkoorden markeren een volgende fase in het programma Jeugd beleid en Jeugdzorg in Samenhang, met een groot bereik gelet op:

- **breedte:** de gemaakte 70-80 afspraken per gemeente beslaan alle onderdelen van de keten jeugdzorg-jeugd beleid: informatie en advies, signaleren, toeleiden, interventie, en nazorg
- **concreetheid:** in de afzonderlijke uitvoeringsprogramma's worden alle benodigde acties van provincie en gemeenten om de keten te sluiten benoemd en geagendeerd in komende jaren.
- **precisie:** de afspraken zijn afzonderlijk gemaakt voor de doelgroepen 0-4, 4-12 en 12-18 jaar.
- **wettelijke verankering:** gemeenten en provincie hebben afspraken gemaakt als partners met eigen verantwoordelijkheden in het kader van de Wet op de jeugdzorg en de WMO.
- **incorporatie wettelijke actualiteit:** de opbouw van de vijf gemeentelijke taken is uitgewerkt in de gemaakte afspraken; de omzetting van enkele voormalige taken van bureau jeugdzorg (pedagogische hulp en informatie en advies) naar gemeenten is in de akkoorden geregeld.
- **structurele borging:** gemeenten waarborgen (financieel) de continuïteit van de opgebouwde lokale keten onder toezegging van incidentele ondersteuning in 2005, 2006 door de provincie.
- **transparantie:** door de systematische aanpak (effect-indicatoren en uniforme nulmeting) kan de impact van alle inspanningen in komende jaren worden vastgesteld, en zijn de vorderingen in de uitvoering van de afspraken te volgen. De afspraken zijn zo meetbaar en toch op maat.

Om tot deze bestuurlijke akkoorden te komen is in voorafgaande maanden veel onderhandeld tussen provincie en gemeente. De lat ligt hoog wat betreft de opgave waarvoor gemeenten zich gesteld zien. De opbrengsten zijn uiteraard ook substantieel. Niet alleen leidt het akkoord tot versterking van het lokale jeugd beleid, ook stelt de provincie incidentele middelen beschikbaar om de afspraken te realiseren. Gemeenten hebben zich extensief beraden op de waarde van de afspraken en de financiële consequenties van het akkoord. Dat heeft tijd gekost maar daardoor is er in veel gemeenten over de volle breedte, ambtelijk, bestuurlijk, in de raad en met de uitvoerende organisatie, gesproken over het akkoord en de daar aan gekoppelde uitvoeringsconsequenties. Dat is een van de belangrijke opbrengsten. Zo is er immers niet alleen breed draagvlak voor de akkoorden ontstaan, maar ook een dynamiek waarbij de betrokkenen elkaar scherp houden. De raden volgen de lokale ontwikkelingen in het jeugd beleid, en uitvoerende organisaties doen suggesties om gemaakte afspraken in te vullen. De spin-off van de akkoorden kent ook nog andere dimensies, zoals:

- **Start van discussie over gemeentelijke taken:** tijdens de voorbereiding van de akkoorden, start in vele gemeente(raden) de discussie over de gemeentelijke taken op het jeugd beleid en wordt de beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid 'hard' gemaakt.
- **Kapstok voor presterende gemeenten:** de bestuurlijke akkoorden vormen een belangrijke basis voor een resultaatgericht lokaal jeugd beleid waarop raad en college elkaar aanspreken.
- **Richtlijn voor resultaatgerichte afspraken met uitvoerende organisaties:** door de akkoorden is duidelijk wat er van uitvoerende organisatie wordt verwacht, waardoor sturing en financiering op resultaat mogelijk wordt.
- **Handvat voor regionale en lokale aanpak:** de concrete uitvoeringsafspraken nodigen uit om af te wegen welke acties via gemeentelijke samenwerking doelmatiger en effectiever bovenlokaal kunnen worden opgepakt
- **Integraliteit en samenhang:** opbouw van de 5 gemeentelijke taken vindt niet (zoals vaak elders in Nederland) afzonderlijk plaats maar de opgebouwde taken zijn direct ingebed in de lokale en bovenlokale keten.

¹ De gemeente IJsselstein en Provincie Utrecht tekenden januari 2006 een akkoord.

3. SOS activeert

Met het stimuleringsprogramma de *Samenhang op Scherp* (SOS) ondersteunt de provincie in 2005 en 2006 de gemeenten bij de opbouw van de vijf gemeentelijke taken om zo de uitvoering van de afspraken uit het bestuurlijke akkoord (zoals vastgelegd in het uitvoeringsprogramma) te versnellen. Op 14 februari 2005 hebben Provinciale Staten ingestemd met het voorstel om 4,3 miljoen euro ter beschikking te stellen voor 2005 en 2006. Het stimuleringsprogramma richt zich op:

- het versterken van de lokale keten:
(Project 1: Lokale Samenhang op Scherp)
- het verbeteren van intergemeentelijke samenwerking op bovenlokale thema's.
(Project 2: Regionale Samenhang op Scherp)
- het stimuleren van de samenwerking tussen uitvoerende instellingen in de jeugdzorg en jeugdbeleid
(Project 3: Initiatieven op het snijvlak jeugdzorg-jeugdbeleid)
- de doelmatige en effectieve inzet van Bureau Jeugdzorg in de keten
(Project 4: BJU in SOS)
- het volgen van de impact van de akkoorden en al deze inspanningen
(Project 5: De Samenhang in Beeld)

3.1 Impressie startfase: SOS leidt tot veel activiteit

De voorbereiding en het afsluiten van de akkoorden met de gemeenten heeft geleid tot veel activiteit op het beleidsterrein van jeugdbeleid in gemeenten. De akkoorden worden beleefd als betekenisvol, hebben draagvlak bij bestuur en raden van gemeenten, bij uitvoerende organisaties, en bieden een goed instrument om uitvoerende instellingen resultaatgericht aan te sturen. Het stimuleringsprogramma *Samenhang op Scherp* wordt door gemeenten beschouwd als een stevige steun in de rug, en zeer gewaardeerd. Het inspireert gemeenten en uitvoerende organisaties tot een actieve aanpak. De kans is klein dat de akkoorden een papieren tijger blijken te zijn. Dat neemt niet weg dat er in alle lagen van het systeem nog hobbels te nemen zijn om een sluitend keten te realiseren.

In alle gemeenten wordt direct na het tekenen van de akkoorden in juli 2005 hard gewerkt aan de opbouw en versterking van de lokale keten, met loketten voor informatie en advies, signalerings- en beoordelingsnetwerken, een genoegzaam aanbod pedagogische hulp, en zijn eerste initiatieven genomen om zorgcoördinatie en nazorg te verbeteren. In 2005 nemen gemeenten 370 extra trajecten pedagogische hulp voor hun rekening. In 2006 loopt dat aantal op tot 770 extra trajecten.

Het aanbod van de provincie om een aantal bovenlokale thema's (inkoop ambulante hulp, koppeling met zorgstructuren rond scholen) via gemeentelijke samenwerking op te pakken is enthousiast door gemeenten opgepakt. De gemeenten zijn inmiddels in 5 regionale aanjaagteams een gezamenlijke agenda aan het bepalen en gaan daarmee vanaf maart 2006 met steun uit SOS-programma aan de slag.

Ook voor de uitvoerende organisaties leiden de akkoorden en het SOS tot veel en gerichte bedrijvigheid. In 2006 werken enkele instellingen uit het jeugdbeleid en instellingen uit de jeugdzorg in projecten samen in de uitvoering, om moeilijk bereikbare jeugdigen toch toe te leiden naar de juiste hulp en de coördinatie bij multi-probleemgezinnen te verbeteren. In 2006 zal dat aantal toenemen. Bureau Jeugdzorg Utrecht neemt in 2005 en 2006 actief de deskundigheidsbevordering ter hand van de algemene voorzieningen die lokaal signaleren en beoordelen.

Ook landelijk, bij het ministerie van VWS, is positief gereageerd op het 'Utrechtse model'. Het wordt als voorbeeld gezien voor andere provincies. Dit beeld is bevestigd in een bijeenkomst met als onderwerp de aansluiting jeugdzorg – jeugdbeleid met alle 12 provincies en de stadsregio's eind december 2005. Via de website SOS zal de Provincie de uitwisseling van goede voorbeelden tussen de gemeenten stimuleren, en de vorderingen van het programma per gemeente en voor de provincie in beeld brengen op basis van de monitor. Gemeenten en provincies werken zo samen aan een betere aansluiting.

3.2 Project 1: De lokale samenhang op scherp (lokale versnellingsteams)

<p>Lokale Samenhang op Scherp</p> <p>c. Opbouw lokale keten advies-signaleren-beoordelen-interventie beschikbaar: € 1.050.000</p> <p>d. Opbouw aanbod pedagogische ondersteuning in gemeenten (770 extra trajecten in 2006) <i>beschikbaar: € 1.200.000</i></p>	<p>• € 800.000 euro inzetten op grond van projectplannen van gemeenten</p> <p>• € 1.200.000 euro inzetten op grond van projectplannen van gemeenten voor 2005/2006</p>	<p>• 30 van 33 gemeenten toegekend (november 2006)</p> <p>• 30 van 33 gemeenten toegekend (november 2006)</p>	<p>• toekennen gemeenten IJsselstein en Woudenberg</p> <p>• inzet € 250.000 voor voorlopers en achterblijvers (gemeenten)</p> <p>• volgen realisatie lokale ketens</p> <p>• toekennen gemeenten IJ. + W.</p> <p>• volgen realisatie aanbod pedagogische hulp</p>
--	--	---	--

De provincie biedt gemeenten via dit project voor 2005-2006 ondersteuning bij de opbouw van lokale ketens die bestaan uit een informatie en adviespunt, een dekkend en deskundig netwerk van signaleerders, een deskundig netwerk voor toeleiding van jongeren met problemen naar een passend lokaal aanbod of jeugdzorgaanbod (1.050.000 euro), en de opbouw van een passend aanbod pedagogische hulp (1.200.000 euro). Met de laatstgenoemde middelen bouwen gemeenten 370 extra trajecten licht pedagogische hulp in 2005 op, oplopend naar 770 extra trajecten in 2006. De opbouw van de lokale keten voor informatie, signalering, toeleiding en zorgcoördinatie wordt volgens afspraak in 2007 afgerond. In de bestuurlijke akkoorden is voor elke gemeente afzonderlijk een maximaal bedrag aan ondersteuning opgenomen.

Gemeenten konden deze middelen verwerven door indiening van een projectplan, onder voorwaarde van voldoende ambtelijke inzet om de plannen te realiseren, en garantie op structurele financiering vanaf 2007. Het projectplan moest inzicht verschaffen in de wijze waarop:

- de lokale keten wordt opgebouwd
- extra capaciteit licht pedagogische hulp wordt gerealiseerd.

De projectplannen zijn getoetst op basis van de in het bestuurlijk akkoord gestelde criteria. De voorwaarde van de structurele voortzetting van de met het project bekostigde activiteiten maakte zowel bestuurlijk commitment als commitment in de gemeenteraden noodzakelijk.

Ná ondertekening van de bestuurlijke akkoorden is door de gemeenten flink doorgepakkt om de akkoorden tot uitvoering te brengen. Van de 33 gemeenten hebben er 31 een projectplan ingediend; 30 ervan zijn gehonoreerd. Twee gemeenten volgen nog: Woudenberg heeft inmiddels een aanvraag ingediend, IJsselstein zal binnenkort een bestuursakkoord afsluiten met de Provincie Utrecht en zal vervolgens een aanvraag indienen. Tenslotte heeft de gemeente Soest aangegeven de afspraken uit het bestuursakkoord te realiseren met eigen middelen. Het indienen van de projectplannen heeft op verschillende manieren een positieve ‘spin-off’ gehad op het proces van opbouw van de lokale keten en de opbouw van een aanbod licht pedagogische hulp versneld.

In de eerste plaats is door gemeenten in een kort tijdsbestek van 3 maanden de vertaalslag gemaakt van het ‘wat’ (de concrete meerjarige afspraken uit de bestuursakkoorden) naar het ‘hoe’ (resultaten, tijdspad en financiële vertaalslag). Gemeenten staan daardoor direct in de startblokken om prestatieafspraken te maken met hun lokale voorzieningen over de vijf functies. De vijf functies worden ingebed in lokale signalerings- en beoordelingsnetwerken, informatiepunten, opvoedloketten, waarin de relevante lokale voorzieningen zijn vertegenwoordigd. In elke gemeente zijn projectleiders en coördinatoren hier nu volop mee aan de slag.

In de tweede plaats hebben gemeenten door de concrete afspraken in de akkoorden een instrument in handen om de sturingsrelatie met hun instellingen duidelijker vormgeven. Gemeenten kunnen explicieter op bijvoorbeeld de informatie en adviesfunctie van lokale voorzieningen sturen of de deelname aan signalerings- en beoordelingsnetwerken en de aard en omvang van het aanbod licht pedagogische hulp. Gemeenten zien daarbij meerwaarde om in regionaal verband prestatieafspraken te maken met voorzieningen die op regionale schaal opereren. De middelen van gemeenten kunnen dan efficiënter worden ingezet. Dit proces wordt ondersteund via de regionale aanjaagteams (par.3.3).

In de derde plaats blijkt dat naast het maken van regionale afspraken ook maatwerk op lokale schaal mogelijk is door de akkoorden. Kleinere gemeenten spelen bijvoorbeeld bij de opbouw van de lokale keten in op een specifieke lokale situatie. Zo zet de ene gemeente in om jeugdigen die frequent drugs gebruiken en dreigen af te glijden, te bereiken via out-reachend straatwerk. Deze jeugdigen blijken zelf niet aan te kloppen bij lokale voorzieningen. Een andere gemeente geeft prioriteit aan realisatie van één loket met een dekkend bereik onder jeugdigen. In 2005 en 2006 moet er lokaal voldoende pedagogische hulp voor jeugdigen en hun ouders beschikbaar zijn. In de loop van 2007 moeten jeugdigen met een hulpvraag lokaal terecht kunnen bij een loket, en in ieder geval worden gesignaleerd en kunnen worden toegeleid naar een passend aanbod hulpverlening, lokaal of in de jeugdzorg.

3.3 Project 2: Regionale Samenhang op Scherp

Regionale Samenhang op Scherp Via gemeentelijke samenwerking Bovenlokale thema's oppakken <i>Beschikbaar: € 300.000</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Instellen regionale aanjaagteams • Inzet procesbegeleiding 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 regionale aanjaagteams actief • procesbegeleiding gestart 	<ul style="list-style-type: none"> • opstellen regionale agenda's met speerpunten en werkplannen (maart 2006) • realisatie 2 regionale speerpunten
---	---	--	--

De individuele akkoorden en uitvoeringsprogramma's bieden concrete handvatten om de aansturing van bovenlokale organisaties en de afstemming met bovenlokale schoolstructuren te verstevigen. Het project Regionale Samenhang op Scherp beoogt de regionale samenwerking tussen gemeenten op bovenlokale thema's te bevorderen via de zogenaamde regionale aanjaagteams. De provincie ondersteunt deze aanjaagteams met inhoudelijke deskundigheid (o.g.v. onderwijs), proces-begeleiding (t.b.v. opstellen agenda, maken van afspraken met uitvoerende organisaties, en onderwijsinstellingen), en uitvoeringsondersteuning via het centrum voor maatschappelijke ontwikkeling (Aleato).

Aan de regionale aanjaagteams nemen beleidsambtenaren deel van gemeenten in de regio, en één van de provincie. De regionale aanjaagteams stellen – onder begeleiding van de procesbegeleider – een gezamenlijke agenda op voor de komende jaren. De agenda omvat thema's waarop de regiogemeenten in de toekomst verregaand gaan samenwerken, bijvoorbeeld: de koppeling lokale zorgstructuren – bovenlokale zorgstructuren onderwijs, gezamenlijke inkoop licht pedagogische hulpverlening, gezinscoaching, leerplichtzaken. De provincie wil dat de koppeling tussen de lokale ketens en de bovenlokale zorgstructuren rond scholen voor voortgezet onderwijs en basisonderwijs wordt gelegd.

Het project is december 2005 van start gegaan, en de realisatie van de speerpunten loopt door tot in 2007. Inmiddels zijn er 5 regionale aanjaagteams geïnstalleerd². Er is een procesbegeleider aangesteld die in de eerste fase de 5 regio's begeleidt in het vaststellen van een gemeenschappelijke agenda en het opstellen van plannen van aanpak per thema. Eind februari zal deze fase worden afgesloten en zal op basis van de plannen van aanpak per regio worden vastgesteld welke middelen nodig zijn voor de uitvoeringsfase. De provincie ondersteunt gemeenten in 2006 bij het tot uitvoering brengen van de plannen. Goede afspraken tussen gemeenten, provincie en voortgezet onderwijs moeten er toe leiden dat een jeugdige met een opgroeioprobleem wordt gesignaleerd, lokaal of op school, vanuit school of via het lokale netwerk wordt beoordeeld, en wordt toegeleid naar hulp waar hij of zij iets aan heeft.

² Regio Lekstroom (Lopik, Houten, Nieuwegein, IJsselstein,), regio Eemland (Amersfoort, Soest, Bunschoten, Baarn, Eemnes, Leusden, Woudenberg), regio Heuvelrug (Utrechtse Heuvelrug, Zeist, de Bilt, Wijk bij Duurstede, Bunnik), regio Noord (Woerden, Maarssen, Montfoort, Breukelen, Loenen, Oudewater, Abcoude, Ronde Venen), regio Zuidoost (Veenendaal, Rhenen, Renswoude)

3.4 Project 3: Initiatieven op het snijvlak van jeugdbeleid en jeugdzorg

Snijvlakprojecten Stimuleren samenwerking tussen uitvoerende instellingen in jeugdzorg en jeugdbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • 5 projecten thema 1: toeleiden moeilijk bereikbare jeugd • 5 projecten thema 2: zorgcoördinatie • 5 projecten thema 3: terugleiden jeugdigen uit jeugdzorg naar lokaal 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 projecten thema 1: toeleiden moeilijk bereikbare jeugd • geen projecten thema 2 • 2 projecten terugleiden jeugdigen uit hulpverlening naar lokaal 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 projecten thema 1: toeleiden moeilijk bereikbare jeugd • 5 geen projecten thema 2 • 3 projecten terugleiden jeugdigen uit hulpverlening naar lokaal
---	--	---	---

Er zijn specifieke categorieën jeugdigen, die ondanks alle voorzieningen niet worden opgespoord, te lang tussen wal en schip verkeren, en verder ontsporen. Er zijn gezinnen waarbij een hogere graad van coördinatie van het hulpaanbod vereist is dan gebruikelijk. Tenslotte zijn er jeugdigen waarvoor de weg terug uit de hulpverlening naar de eigen omgeving, extra afstemming behoeft tussen de hulpverlenende instellingen en het lokale hulpaanbod. In het programma SOS is daarom € 1.500.000 gereserveerd voor snijvlakprojecten waarin door samenwerking tussen provinciale jeugdzorginstellingen en gemeentelijke algemene voorzieningen verbeteringen worden gerealiseerd in:

- a. de toeleiding van moeilijk bereikbare jeugdigen naar de jeugdzorg (€ 750.000)
- b. de coördinatie van de hulpverlening aan gezinnen met meervoudige problematiek (€ 250.000)
- c. de terugleiding van jeugdigen uit de jeugdhulpverlening naar het lokale veld (€ 500.000)

Via een incidentele financiële ondersteuning stimuleert de provincie gemeentelijke en provinciale instellingen om op deze thema's initiatieven te ontwikkelen. Doel is innovatieve projecten te realiseren, waarin tussen verschillende disciplines wordt samengewerkt, die structureel in gezamenlijkheid financieerbaar zijn, en kunnen worden ingebed in het lokale of regionale aanbod voor jeugdhulpverlening en jeugdbeleid. In juli 2005 zijn alle jeugdzorginstellingen, via de gemeenten de algemene voorzieningen, en via het zorgkantoor AWBZ-instellingen uitgenodigd om, vóór 1 oktober 2005 binnen de gestelde thema's en randvoorwaarden projectvoorstellen in te dienen. Inmiddels zijn er 16 projecten ingediend waarvan er 7 projecten zijn gehonoreerd voor een bedrag van € 755.000.

Enkele projecten hebben betrekking op toeleiding van moeilijk bereikbare jeugdigen. Zo ondersteunen we een project waarin de toegang voor het speciaal onderwijs en de toegang voor de jeugdzorg voor kinderen van 4-18 jaar aan elkaar worden gekoppeld, zodat jeugdigen en hun ouders niet van het kastje naar de muur worden gestuurd, en niet steeds aan weer andere instanties hetzelfde verhaal hoeven te vertellen. In een ander project wordt een verbetering gerealiseerd in de toeleiding van 0-4 jarigen door al op de peuterspeelzaal door observatie en diagnostiek te onderzoeken bij welke hulp een kind met gedragsproblemen het meest gebaat is. Via een versterkte samenwerking tussen jeugdzorg en het lokale veld wordt tevens zorg gedragen voor verbetering van de toeleiding van allochtone jeugdigen naar de jeugdzorg. Jeugdigen die doorgaans pas veel later in de jeugdzorgketen in beeld komen. Tenslotte hebben we twee projecten gehonoreerd waarin evidence-based methodieken (homestart, en jongerenteams) worden ingepast in het bestaande aanbod, om zo meerwaarde te hebben voor zowel toeleiding, zorgcoördinatie als voor terugleiding uit de jeugdhulpverlening. De toegekende projecten zullen, afhankelijk van de looptijd na beëindiging of na een jaar, worden geëvalueerd. Op basis van de behaalde resultaten wordt door gemeenten, provincie en eventueel het Zorgkantoor afgewogen of structurele financiering mogelijk en wenselijk is.

Er is na deze eerste inzet nog een bedrag van € 745.000 beschikbaar voor snijvlakprojecten. Gezien de inzet van de middelen zoals die reeds heeft plaatsgevonden, ligt het voor de hand om deze middelen in te zetten voor initiatieven die zich richten op de witte vlekken, nl. op terugleiding van jeugdigen (0-12 jaar) uit jeugdhulpverlening naar hun thuissituatie, en zorgcoördinatie voor alle leeftijdsgroepen.

3.5 Project 4: Bureau Jeugdzorg Utrecht in SOS

Bureau Jeugdzorg in SOS	<ul style="list-style-type: none">• ombouw pedagogische hulp regelen• afspraken over consultatie en deskundigheidsbevordering in 2006• voorbereiden KJR-winkel in 2006	<ul style="list-style-type: none">• beleidsafpraak maart 2005• Inzet BJU 1^e helft 2006 vastgelegd• Goedkeuring GS additionele taak	<ul style="list-style-type: none">• uitvoering afspraak volgen• afspraken over rapportage maken
-------------------------	--	---	--

Deskundigheidsbevordering en consultatie

Vanuit de Wet op de jeugdzorg heeft bureau jeugdzorg de taak om algemene voorzieningen voor jeugdigen te ondersteunen met deskundigheidsbevordering ter versterking van deze voorzieningen en ter bevordering van vroegtijdige signalering van problemen bij jeugdigen. De provincie heeft vanuit deze kerntaak van Bureau Jeugdzorg in de uitvoeringsprogramma's bij de akkoorden de inzet van BJU (bureau preventie) toegezegd voor deskundigheidsbevordering van signaleerders en beoordelaars en consultatie van lokale netwerken en zorgstructuren rond scholen. Het vergt nu een heldere aansturing om de inhoud en de timing van die inzet van BJU in 2005 en 2006 in 33 gemeenten te coördineren en goed af te stemmen op de werkplanning van BJU. De provincie heeft er immers belang bij dat de deskundigheidsbevordering van Bureau Jeugdzorg Utrecht zo efficiënt en effectief wordt ingezet. De afspraken uit het bestuurlijke akkoord bieden hiervoor duidelijk een handvat. Voor 2005 en 2006 heeft de provincie hierover afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg Utrecht.

Informatie en Advies

Met de komst van de Wet op de jeugdzorg heeft bureau jeugdzorg een taak op het gebied van Informatie en Advies, namelijk het voorlichten en adviseren van beroepskrachten. Gemeenten hebben op het gebied van jeugdbeleid vijf gemeentelijke jeugdbeleid taken waaronder Informatie en Advies aan de burgers. Het door vrijwilligers per telefoon laten adviseren van jeugdigen over door hen telefonisch voorgelegde vragen of problemen is wel een wettelijke taak van bureau jeugdzorg. In het bestuurlijk akkoord staat genoemd dat de provincie de Kindertelefoon van Bureau Jeugdzorg Utrecht blijft financieren. Bureau Jeugdzorg Utrecht krijgt hiervoor middelen uit de doeluitkering. Inmiddels is de telefoon uitgebreid met een chatbox. Op grond van een motie in provinciale staten, november 2005, wordt onderzocht of, en zo ja, hoe een website altijdveilig.nl3 kan aansluiten op de voorziening.

De *Kinder- en Jongerenrechtswinkel* is een voorziening om informatie en advies te geven aan jeugdige burgers en moet in die zin worden opgevat als een gemeentelijke taak. In het bestuurlijk akkoord is afgesproken dat provincie en gemeenten onderzoeken hoe de Kinder- en Jongerenrechtswinkel kan blijven voortbestaan na 2005. In 2005 heeft de provincie incidenteel Bureau Jeugdzorg Utrecht gefinancierd om de Kinder- en Jongerenrechtswinkel uit te blijven voeren. Gedeputeerde Staten heeft in september 2005 ingestemd met het voorstel om na 2005 deze voorziening als additionele taak door bureau jeugdzorg te laten uitvoeren onder financiering van de gemeenten. Het is niet gelukt om voor 1 januari 2006 de financiering van de Kinder- en Jongerenrechtswinkel door 33 gemeenten rond te krijgen. De Kinder- en Jongerenrechtswinkel heeft haar deuren per 1 januari 2006 gesloten. In de loop van 2006 onderzoekt Bureau Jeugdzorg of een doorstart mogelijk is.

³ In het Provinciaal Jeugddebatebat 2004 hebben jongeren een vurig pleidooi gehouden voor een internet site altijdveilig.nl waarop jongeren op een veilige en anonieme manier terecht kunnen met hun vragen en problemen. Vervolgens is in de commissievergadering op 24 oktober 2005 besloten om in de provinciale statenvergadering op 7 november 2005 een motie in te dienen voor de website altijdveilig.nl.

Per 1 januari 2006 is de Landelijke *Opvoedtelefoon* opgeheven. Bureau Jeugdzorg Utrecht verleende tot aan 1 januari ook haar medewerking door telefoondiensten te draaien. In de Wet op de jeugdzorg is de opvoedtelefoon niet benoemd als een wettelijke taak van bureau jeugdzorg. Na 2005 zal Bureau Jeugdzorg Utrecht geen bijdrage meer leveren aan de Opvoedtelefoon. In het bestuurlijk akkoord is afgesproken dat gemeenten en provincie onderzoeken hoe de Opvoedtelefoon kan blijven bestaan na 2005. Enkele gemeenten zien wel het belang om ouders telefonisch de mogelijkheid te bieden om informatie en advies te vragen over de opvoeding en ontwikkeling van hun kind en enkelen hebben de keuze gemaakt om een opvoedtelefoonlijn op te zetten in de gemeente dat bijvoorbeeld bemand wordt door de GGD of het maatschappelijk werk.

3.6 Project 5: De Samenhang in beeld (monitor)

De Samenhang in beeld Monitor SOS	<ul style="list-style-type: none"> • nulmetingen in 33 gemeenten • database monitor ontwikkelen • gegevens nulmeting invoeren • 1e rapportage; stvz anno 2005 • beheer en dataverzameling door I&O 	<ul style="list-style-type: none"> • nulmeting in 32 gemeenten • september / oktober • oktober • december 2005 • december 2005 	<ul style="list-style-type: none"> • 2° meting in 33 gemeenten • gegevens 2° meting invoeren • 2e rapportage op basis monitor: vorderingen uitvoeren akkoorden (oktober 2006) en effecten van de inspanningen
--	---	---	--

In de akkoorden is vastgelegd dat de gemeenten en provincie beiden jaarlijks gegevens aanleveren voor de monitor. Zo kan de voortgang in de uitvoering van de afspraken worden gevolgd en kan het resultaat van deze inspanningen worden bepaald. De basis voor de monitor ligt in de nulmeting die in alle gemeenten heeft plaatsgevonden ter voorbereiding op de akkoorden. In deze nulmeting zijn de verbeterpunten in de keten per gemeente vastgesteld. Op basis van de nulmeting zijn eerst de gemeentelijke *uitvoeringsprogramma's* gemaakt, waarin acties staan om de aansluiting tussen jeugdzorg en jeugdbeleid te versterken.

Omdat de nulmeting in alle gemeenten uniform heeft plaatsgevonden kan de stand van zaken op het gebied van de aansluiting tussen jeugdzorg en jeugdbeleid anno 2005 voor de gehele provincie worden opgemaakt. De gegevens uit de nulmeting vormen zo ook de basis voor de database van de monitor. Stede Advies heeft een database voor de monitor ontworpen. De gegevens uit de individuele nulmetingen in de gemeenten zijn inmiddels ingevoerd in de database. In december 2005 heeft Stede de database overgedragen aan de provincie. Tevens heeft Stede een eerste rapportage opgeleverd waarin landelijk gezien, een uniek en scherp beeld wordt gegeven van de stand van zaken voor signalering, beoordeling, toeleiding, interventie en nazorg in de lokale keten in de provincie Utrecht in de eerste maanden van 2005.

Door de meting jaarlijks te herhalen kunnen we de voortgang in het verbeteren van de keten in de komende jaren volgen. Tegen de zomer van 2006 wordt de tweede meting uitgevoerd. Deze zal – evenals de nulmeting – een beeld opleveren van de stand van zaken in de lokale keten in 2006. De vragenlijst zal reeds in april 2006 aan gemeenten worden verzonden, zodat zij voldoende tijd krijgen om de benodigde data te verzamelen. In combinatie met de meting uit 2005 krijgen we dan een scherp zicht op de vorderingen in gemeenten bij de opbouw van de preventieve voorzieningen.

We willen naast de vorderingen in het uitvoeren van de afspraken uit de akkoorden, natuurlijk ook en vooral het effect van het programma op de cliëntstromen in de keten jeugdbeleid - jeugdzorg vaststellen. De monitor geeft daar in de huidige vorm geen zicht op omdat dataverzameling, bij lokale netwerken die nog worden opgericht, niet mogelijk is. Per doelstelling van het programma zijn effect-indicatoren vastgesteld. In samspraak met gemeenten hebben we nu reeds een beperkte set van gegevens vastgesteld, waarmee we de cliëntstromen, en zo het effect van het programma in beeld brengen. We hebben de effectindicatoren voorgelegd aan gemeenten. De gemeenten achten deze dataverzameling haalbaar en nemen dit mee in de werkafspraken met hun instellingen voor 2006.

Op basis van de gegevens in de monitor kunnen we in opvolgende trendrapportages dan nauwkeurig beschrijven of jeugdigen met opgroei- en opvoedproblemen eerder worden gesignaleerd, beter worden toegeleid naar hulp en ondersteuning, gebruik kunnen maken van een passend aanbod hulpverlening, en beter worden teruggeleid uit de jeugdhulpverlening naar het lokale veld. Naar aanleiding van deze beschrijving kunnen uiteindelijk de conclusies worden getrokken of en in hoeverre het programma Jeugdbeleid in Samenhang heeft bijgedragen aan het sluiten van de keten jeugdzorg-jeugdbeleid.

3.7 Communicatie en kennisuitwisseling

In de regionale pers en anderszins is er ruimschoots aandacht geweest voor de bestuurlijke akkoorden:

- Utrechts Nieuwsblad, Amersfoortse Courant
- Diverse lokale bladen (Woudenberg, Bunschoten, Houten, Wijk bij Duurstede, Driebergen etc)
- Radio interview radio 90 fm (heuvelrug) en radio Soest
- Deelname VNG / VWS-expertmeeting
- hoofdartikel in Zout, juni 2005

Daarnaast zijn de akkoorden en het stimuleringsprogramma landelijk onder de aandacht gebracht bij het ministerie van VWS. Daar is zeer positief gereageerd op het 'Utrechtse model' (ambitieuw, concreet, resultaatgericht). Het wordt als voorbeeld gezien voor andere provincies. Via een door provincie Utrecht georganiseerde werkconferentie over aansluiting jeugdzorg-jeugdbeleid zijn andere provincies geïnformeerd over de resultaten die hier zijn geboekt.

Met zoveel bedrijvigheid op het terrein van aansluiting jeugdzorg-jeugdbeleid in de provincie is het zaak om niet alleen de vorderingen in het uitvoeren van de afspraken inzichtelijk te maken (benchmark) maar willen we ook een forum bieden voor onderlinge kennisuitwisseling tussen gemeenten en uitvoerende organisaties. Daarvoor is een website in voorbereiding die in het voorjaar de lucht in gaat. Op deze website worden de vorderingen van het programma in beeld gebracht voor wat betreft de hoofddoelstellingen van het programma, de vorderingen per gemeente zichtbaar bij de opbouw van lokale keten, de activiteiten en resultaten van de regionale aanjaagteams beschreven (convenanten met onderwijs, regionale prestatie-afspraken met uitvoerende instellingen, regionale projecten terugleiding jeugdigen en zorgcoördinatie), de beschrijvingen van snijvlakprojecten in uitvoering. Gemeenten worden uitgenodigd hun best-practices op de website aan te bieden.

4. Conclusie

We stellen vast dat met de afspraken in het akkoord over de hele breedte van de aansluiting jeugdzorg-jeugdbeleid in 33 gemeenten een forse slag wordt gemaakt, zowel gemeten naar kwaliteit als naar de omvang van de opgave waaraan nu volop wordt gewerkt. Door de akkoorden en het stimuleringsprogramma SOS wordt het hele systeem opgewaardeerd. Van de gemeenten en van de provincie wordt gevraagd om met de eigen instellingen (Algemeen maatschappelijk werk, GGD, peuterspeelzalen) op basis van de akkoorden meer en meer resultaatgerichte prestatieafspraken te maken. De gemeenten zijn hiermee sterk geactiveerd en gemotiveerd met steun van het programma SOS aan de slag gegaan. De koppeling van het stimuleringsprogramma aan het sluiten van akkoorden blijkt een zeer stimulerende werking te hebben.

Dat neemt niet weg dat er nog vele hobbels te nemen zijn om de keten te sluiten. De vereiste verscherping van de aansturing van de instellingen door gemeenten zal daarbij één van de bottle-necks zijn voor het slagen van het programma. De bestuurlijke convenanten tussen onderwijs, gemeenten en provincie kunnen het plaatje voor de aansluiting van jeugdzorg en jeugdbeleid completeren. Het onderwijs is echter ook een wereld op zich, met een eigen visie over haar positie in het systeem, met grote verschillen in schaalgrootte en een zeer wisselende relatie met gemeenten. Kortom een flinke uitdaging waarin veel te winnen valt maar waar de knelpunten ook nog duidelijk moeten worden nu we er echt mee aan de slag zijn gegaan.

Tenslotte

We zien dat in de opvolgende fasen van het programma Jeugdzorg en Jeugdbeleid in Samenhang, met het wijzigen van de afspraken tussen provincie en gemeenten, ook het sturingsmodel naar de eigen instellingen wijzigt. In de eerste fase na het afsluiten van convenanten is er nog geen sprake van een samenhangende resultaatgerichte aansturing van de uitvoerende organisaties door de betrokken overheden (bijlage 2). De convenanten bieden wel de bestuurlijke context waarbinnen uitvoerende partijen met elkaar kunnen samenwerken. Dat gebeurt dan ook soms wel en soms niet. In de tweede fase met de bestuurlijke akkoorden verandert dit. Om hun onderlinge afspraken uit de akkoorden waar te maken moeten de overheden (gemeenten en provincie) doel- en resultaatgerichte en concrete afspraken maken met hun uitvoerende instellingen. Wat (product) er moet gebeuren en wanneer (timing) moet scherper worden omschreven (zie bijlage 3) in resultaatverplichtingen op alle niveau's. In de derde fase willen we, via de regionale aanjaagteams, een derde bestuurlijke partner betrekken in de aansluiting jeugdzorg-jeugdbeleid: het onderwijs. In de regionale aanjaagteams worden bestuurlijke akkoorden voorbereid waarin we de verantwoordelijkheden van het onderwijs, de gemeenten en de provincie verknopen, en de koppeling leggen tussen de lokale ketens voor signaleren, beoordelen en interventies die nu in opbouw zijn en zorgstructuren rond primair en voortgezet onderwijs (bijlage 4).